

Uteslutande av graviditet med rimlig säkerhet, Barnmorskemottagningar VGR

Förändringar sedan föregående version
Dokumentets giltighetstid är förlängt utan förändringar av innehåll.

Utförande

Graviditetstest

Graviditetstest som detekterar HCG i urinen vid en nivå på 20-25mIU/ml kan påvisa graviditet redan 7–10 dagar efter befruktning. Tidpunkten för ägglossning kan variera mellan olika personer och även hos en och samma person under olika cykler.

- Under en genomsnittlig menstruationscykel på 28 dagar sker ägglossning vanligen mellan dag 9–20. Det är alltså inte säkert att ägglossning sker dag 14.
- Efter spontan eller inducerad abort sker ägglossning oftast inom 2–3 veckor, men har även påvisats så tidigt som efter 8 dagar.
- Efter förlossning inträffar ovulation vanligtvis efter 1,5–3 månader hos icke ammande personer, men kan i sällsynta fall ske redan efter 3 veckor.

Tidpunkten för befruktning är också svår att fastställa. Spermier kan nå tuban redan några minuter efter ejakulationen. Men spermier kan också, om miljön är gynnsam, kvarstanna i cervix i upp till fem dagar.

Det befruktade ägget vandrar sedan ned till uterus-kaviteten där implantation sker, oftast cirka en vecka efter befruktningen, tiden kan variera.

Graviditetstest kombineras med noggrann anamnes för att med rimlig säkerhet utesluta graviditet före start/insättning av preventivmedel.

När kan man med rimlig säkerhet utesluta graviditet?

Om patienten saknar symtom eller tecken på graviditet och uppfyller något av följande kriterier kan graviditet med rimlig säkerhet uteslutas och graviditetstest behöver inte tas:

- Har använt LARC (kopparspiral, hormonspiral eller p-stav) fram till besöksdatum
- Har genomgått spontan eller inducerad abort för mindre än 7 dagar sedan
- Har fött barn för mindre än 4 veckor sedan
- Mindre än 7 dagar har gått sedan senaste normala mens (normal mängd mens på förväntad tid) börjat
- Har inte haft samlag sedan starten av senaste normala mens

Det kan vara svårt att minnas senaste mens och senaste samlaget.

Föreligger tveksamhet tas graviditetstest och uppföljning sker med graviditetstest efter några veckor. Resultaten av båda testerna dokumenteras.

Ansvar

Mödrahälsovårdsöverläkare ansvarar för innehållet i riktlinjen.

Områdeschefer och enhetschefer ansvarar för att riktlinjen implementeras och efterlevs.

Arbetsgrupp

Innehållsansvarig

Karin Jerhamre Sund, mödrahälsovårdsöverläkare, Centralt Mödrahälsovårdsteam (CMHV), Regionhälsan.

Innehållsgranskare

Anna Trollstad, mödrahälsovårdsöverläkare, CMHV, Regionhälsan.

Anna-Karin Broman, mödrahälsovårdsöverläkare, CMHV,
Regionhälsan.

Antje Johannsmeyer, mödrahälsovårdsöverläkare, CMHV,
Regionhälsan.

Godkännare

Maria Gjertsen, regionområdeschef, barnmorskemottagningar och
gynekologi, Regionhälsan.

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Barnmorskemottagning och gynekologi

Innehållsansvar: Karin Jerhamre Sund, (karje1), Överläkare

Granskad av: Anna Trollstad, (anntr1), Överläkare, Anna-Karin Broman, (annbr25), Överläkare, Antje Johannsmeyer, (antjo1), Överläkare

Godkänd av: Maria Gjertsen, (marem2), Regionområdeschef

Dokument-ID: RHS9927-391389789-110

Version: 4.0

Giltig från: 2026-05-21

Giltig till: 2028-05-21